

20.10.2020

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

KAA 8/2019 vp Verkkokalastus kiellettävä saimaannorpan levinneisyysalueella

Kansalaisaloitteessa vaaditaan, että verkkokalastus kielletään ympärivuotisesti kokonaan saimaannorpan levinneisyysalueella.

Saimaannorppa on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi. Luonnonsuojelulainsäädännön perusteella saimaannorppa on erityisesti suojeltava ja EU:n luontodirektiivissä tiukkaa suojelua vaativa laji. Kalanpyydyskuolleisuus on merkittävä riski, jonka takia saimaannorpan keskeisillä lisääntymisalueilla on kalastusta rajoitettu valtioneuvoston asetuksella (259/2016) ja osakaskuntien kanssa tehtävillä sopimuksilla. Rajoitusalueita on laajennettu vapaaehtoisilla sopimuksilla uusille lisääntymisalueille viimeisen viiden vuoden aikana. Saimaannorpan suojelu perustuu laajaan tieteellisen tutkimukseen, jota toteutetaan Itä-Suomen yliopiston, Helsingin yliopiston, Luonnonvarakeskuksen, Metsähallituksen ja eläintautitutkimuksista vastaavan Ruokaviraston yhteistyöllä.

Päättävän viisivuotisen asetus- ja sopimuskauden aikana saimaannorpan uhanalaisuusluokitus on muuttunut äärimmäisen uhanalaisesta erittäin uhanalaiseksi, kannan kasvaessa noin neljän prosentin vuosivauhtia. Kalastusrajoitusalue on laajentunut merkittävästi ja rajoitusten voidaan katsoa mahdollistaneen norppakannan kasvun. Norppakannan koolle asetettu välitavoite, 400 yksilöä vuoteen 2025 mennessä, saavutettiin vuonna 2019. Vaikka suojelutyö on turvannut norppakannan kasvun, kuolee norppia edelleen vuosittain kalanpyydyksiin.

Ympärivuotinen verkkokalastuskielto saimaannorpan esiintymisalueilla vähentäisi norppien kokonaiskuolleisuutta, mutta aiheuttaisi merkittäviä haittoja elinkeino-, kotitarve ja virkistyskalastukselle. Verkkokalastuskielto vaikuttaisi negatiivisesti muun muassa kuha- ja ahvensaaliisiin. Esimerkiksi talviseen kuhan kalastukseen ei ole käytännössä verkkoa korvaavaa vaihtoehtoa. Kotitarve- ja virkistyskalastajilla muikun kalastaminen tapahtuu käytännössä kokonaan verkoilla. Saimaan alueelta pyydetään noin 30 prosenttia Suomen sisävesisaaliista, joten rajoituksella olisi huomattava vaikutus myös kotimaisen kalan saatavuuteen.

Ottaen huomioon edellä mainitut seikat, Etelä-Karjalan liitto ei näe tarvetta kieltää verkkokalastusta ympärivuotisesti saimaannorpan esiintymisalueilla. Liitto katsoo, että kalastusalueiden määrittelyssä tulee huomioida saimaannorpan kulloinkin lisääntymisalue. Myös olemassa olevia kalastusrajoituksia tulee tutkimustietoon perustuen tarvittaessa tarkentaa sekä lisätä ohjeistusta norppaturvallisesta kalastuksesta.

Satu Sikanen
maakuntajohtaja

merk. MATTI VAITTINEN
Matti Vaittinen
ympäristöpäällikkö